

Юлія Казак,
викладач,
*Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)*

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Становлення демократичної та правової української держави, інтеграція у європейське і світове співтовариство, переосмислення ролі і значимості вищої освіти поставили ряд педагогічних завдань щодо підготовки компетентного вчителя іноземної мови, здатного до удосконалення своїх професійних навичок. Знання іноземної мови як засобу спілкування є невід'ємною частиною соціального розвитку на сучасному етапі.

За останні роки зростає інтерес до вивчення іноземних мов як до реального засобу міжкультурного спілкування, виникає потреба підвищення ефективності викладання іноземних мов, зокрема німецької у вищій школі, оскільки в умовах сьогодення кількість кваліфікованих учителів німецької мови є недостатньою. У багатьох педагогічних закладах вищої освіти країни відкрито факультети іноземних мов зі спеціальністю «Німецька мова», отже питання пошуку шляхів поліпшення професійної освіти майбутніх учителів німецької мови є актуальним.

Відповідно до законів «Про освіту» [1, п. 3 ст. 7] та «Про вищу освіту» [2, п. 2 ст. 74] держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування, насамперед англійської мови, а також офіційних мов Європейського Союзу. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI ст.) [3, с. 15] передбачає формування національно-мовної особистості, що володіє даром слова – усного і писемного, умінням вільно, комунікативно виправдано користуватися мовними засобами під час сприйняття, створення висловлювань у різних сферах, формах і стилях і жанрах мовлення, тобто забезпечення її всебічної мовленнєвої компетенції.

Метою підготовки фахівців, як зазначено у «Концепції підготовки вчителя іноземної мови», є забезпечення можливостей для рівного доступу студентської молоді до здобуття освітньої профільної та професійної підготовки; безперервної освіти впродовж усього життя, виховання особистості, здатної до самореалізації, професійного зростання й мобільності в умовах реформування сучасного суспільства. Підготовка учителів спрямована на набуття студентами навичок самостійної науково-практичної, дослідницько-пошукової діяльності, розвиток їхніх інтелектуальних, творчих, моральних, фізичних,

соціальних якостей, прагнення до саморозвитку та самоосвіти. У контексті підготовки зазначених фахівців актуальними є безпосередньо пов'язані з формуванням іншомовної комунікативної компетентності конкретні вміння відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

З нашого погляду, неперервне та поглиблене вивчення іноземної мови дає можливість здобувачеві освіти підвищити свій інтелектуальний та виховний рівень. Навчання іноземної мови, як і навчання спілкування, вимагає від учителя таких якостей, які б забезпечили реалізацію мети навчання та його ефективність. Разом з тим ознайомлення студентів з основними положеннями акмеології позитивно впливає на пізнання і розкриття як власного потенціалу, так і потенційних сил майбутніх фахівців; сприяє усуненню перешкод, що заважають самовдосконаленню, самореалізації, саморозвитку, саморуку до акме.

Доцільність дослідження проблеми підготовки вчителів іноземної мови в Україні зумовлюється низкою суперечностей між потребою у розвитку креативного фахівця, здатного до професійного зростання, і авторитарним уявленням щодо побудови змісту едукативної процесами інтеграції вітчизняної педагогічної освіти до європейського освітнього простору та специфікою національної системи підготовки вчителів іноземної мови; потребою володіння новітніми педагогічними технологіями майбутніх фахівців та рівнем і реальними можливостями упровадження інновацій до навчально-виховного процесу педагогічних закладів вищої освіти.

Це питання є багатовимірним, різноаспектним, про що свідчить активізація наукових пошуків щодо організації вітчизняної педагогічної освіти (О. Адаменко, А. Алексюк, О. Глузман, В. Кемінь, А. Кузьмінський, Н. Ничкало, М. Пантюк, Н. Скотна), професійного становлення майбутніх учителів, оволодіння ними педагогічними технологіями (В. Андрущенко, І. Бех, Н. Дем'яненко, І. Зязюн, В. Жуковський, В. Ковальчук, В. Луговий, В. Майборода, Л. Оршанський, О. Пехота, М. Савчин, М. Чепіль). Підготовка вчителів іноземної мови у педагогічних закладах вищої освіти України знайшла відображення у низці публікацій (В. Безлюдна, І. Бім, Н. Гальськова, Г. Китайгородська, О. Мисечко).

Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов засобами інформаційно-комунікаційних технологій висвітлює І. Костікова, методичну систему підготовки вчителя іноземних мов щодо використання інформаційних технологій у навчанні учнів – Л. Морська, зміст професійної підготовки вчителів іноземних мов у Великій Британії – В. Базуріна, Мексиці – О. Жижко, в університетах Франції – О. Голотюк, А. Максименко. Формування готовності майбутніх учителів іноземних мов до організації навчальної діяльності у початковій школі обґрунтовує

Т. Марчій-Дмитраш, формування комунікативної культури учнів старшої школи – Е. Манжос, застосування інформаційно-комунікаційних технологій – О. Гавриленко, особистісно орієнтованих технологій навчання у професійній діяльності – А. Береснєв, професійної самореалізації у процесі вивчення фахових дисциплін – І. Лебедик, диференціації змісту навчання в професійно-технічних навчальних закладах – О. Герасимова.

Проте залишаються недостатньо розробленими теоретичні основи підготовки майбутніх учителів німецької мови в закладах вищої освіти. Одночасно з теоретичними склалися і практичні передумови, що вимагають розробки нових підходів до підготовки майбутніх учителів німецької мови під час навчання у закладах вищої освіти на основі акмеологічного підходу.

Усе вищесказане дає змогу виділити низку суперечностей між:

- соціальним замовленням вищій школі на підготовку майбутніх учителів німецької мови та практикою підготовки фахівця у вищому закладі освіти, що не дозволяє в повній мірі реалізувати дане замовлення;

- необхідністю цілеспрямованої і системної підготовки майбутніх учителів німецької мови у педагогічних закладах вищої освіти та невизначеністю умов і відсутністю системи підготовки, що забезпечують ефективність цього процесу;

- необхідністю забезпечення ефективної підготовки майбутніх учителів німецької мови у закладах вищої освіти на основі акмеологічного підходу і недостатньою методичною базою її здійснення в освітніх закладах.

Основною умовою досягнення вершин педагогічної акмеології у процесі навчання в закладах вищої освіти є як мовна, так і психолого-педагогічна підготовка. Саме тому актуальним є включення акмеологічних аспектів у зміст професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів.

Аналіз проблеми підготовки до професійної діяльності майбутніх учителів німецької мови в закладах вищої освіти завсідчив, що вона буде ефективною, якщо процес навчання студентів буде орієнтованим на реалізацію педагогічних умов, які враховують акмеологічні засади відповідно до змін, які відбуваються у суспільстві та освітянському просторі; застосовувати в процесі підготовки майбутнього вчителя нові компоненти змісту освіти, активні технології навчання на заняттях з іноземної мови; забезпечувати реалізацію педагогічних умов підготовки майбутнього вчителя для досягнення педагогічної акмеології.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.
2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

3. Державна національна програма "освіта (Україна XXI століття)" та її роль у реформуванні системи управління вищою освітою в Україні (історико-педагогічний аспект). *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2014. Вип. 17. С. 14-19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2014_17_4

Tetiana Kapeliushna
PhD, Associate Professor
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University
(Uman, Ukraine)

THE USE OF TED TALKS IN THE ELT CLASSROOM

With World English, learners experience the world through content and ideas from TED Talks [4], providing the motivation to talk about what is most important to them. They help to bring the world to the classroom and the classroom to life.

Technology, Entertainment and Design Talks (TED Talks) include real-world videos that help learners find their own voice in English. Moreover, they help to develop the skills they need to be successful in the global world.

Learn English with TED Talks helps learners understand and discuss powerful ideas from TED Talks in the classroom. Great ideas stimulate learning and inspire excellent communication [3].

The instructions given on the TED Talks website are also beneficial, as they lead the audience toward other videos discussing similar subjects, possibly offering contrasting perspectives.

Alex Warren, an in-house teacher trainer at National Geographic Learning, one of the presenters of the on-line conference "Double impact on your teaching" in his demo lesson "TED in action," describes how to *choose* and *use* TED Talks in the ELT classroom effectively [8].

Firstly, the length of the TED talk like 0-6 min is perfect because it is not too long and provides the necessary information and better students' perception.

Secondly, the teacher should make a choice. Moreover, there are some useful tools for choosing the appropriate TED Talk for the required level of English [2, 5, 6, 7].

Alex Warren focuses attention on **pre-viewing, while –viewing, post-viewing tasks**. He advises teachers to ask themselves a question before each step and then gives some useful tips for more productive work.

Question for teachers: What would you do to activate students' schemata and introduce the theme of the TED Talk to your students?

Pre-viewing tasks

Activate schemata/knowledge by:

- content from the title
- the synopsis to introduce the idea
- the video script